

A01. Grasland met rustperiode

Beschrijving

Door het in acht nemen van een rustperiode op grasland kan worden voorkomen dat broedende vogels worden verstoord maar ontstaat bovenal een biotoop waarin nesten en kuikens meer dekking kunnen vinden en de kans op predatie wordt verkleind. Daarnaast biedt lang gras meer foerageermogelijkheden voor kuikens omdat er meer bloeiende planten en daarmee insecten in voorkomen.

Beheereisen

- Er wordt een rustperiode in acht genomen van datum x tot datum y (zie beschreven onder pakketten)
- Pakket l ,m, q, r, s en t: Het grasland wordt vanaf 1 maart en voor de rustperiode niet gemaaid

Aanvullende beheervorschriften

→ In de rustperiode vinden op het ANLB-perceel geen bewerkingen plaats.

→ Beweiding is in de rustperiode niet toegestaan.

Pakketten

De rustperiode betreft de periode:

- a) 1 april tot 1 juni. Vergoeding: € 333,39 per ha
- b) 1 april tot 8 juni. Vergoeding: € 485,90 per ha
- c) 1 april tot 15 juni. Vergoeding: € 649,70 per ha
- d) 1 april tot 22 juni. Vergoeding: € 731,30 per ha
- l) 1 mei tot 15 juni. Vergoeding: € 273,80 per ha
- m) 8 mei tot 22 juni. Vergoeding: € 273,80 per ha
- q) 1 mei tot 1 juni. Vergoeding: € 242 per ha
- r) 8 mei tot 8 juni. Vergoeding: € 242 per ha
- s) 1 mei tot 8 juni. Vergoeding: € 242 per ha
- t) 8 mei tot 15 juni. Vergoeding: € 242 per ha

A02. Kuikenvelden

Beschrijving

Het pakket Kuikenvelden heeft een vergelijkbaar doel als het pakket Grasland met rustperiode. De rustperiode wordt echter niet van tevoren vastgelegd van datum x tot datum y, maar wordt ad hoc bepaald op plaatsen waar dit nodig is.

Beheereisen

- Er wordt een rustperiode in acht genomen van datum x tot datum y (zie beschreven onder pakketten)

Aanvullende beheervoorschriften

- In de rustperiode vinden in de beheereenheid geen bewerkingen plaats.
- Beweiding is in de rustperiode niet toegestaan.
- Indien de kuikenvelden in de vorm van randen worden aangelegd, dienen deze randen ten minste 6 meter breed te zijn.
- Kuikenvelden mogen op zijn vroegst op 1 juni worden gemaaid.

Pakketten

De rustperiode ligt in de periode 1 mei tot 1 augustus en heeft een duur van tenminste:

- a) 2 weken. Vergoeding: € 304,38 per ha

Meldingen

- Ingangsdatum pakketvarianten minimaal 5 werkdagen voorafgaand aan ingangsdatum melden bij RvO.

A03. Plas-dras

Beschrijving

Plas-dras biedt een aantrekkelijke biotoop voor weidevogels om te rusten en te foerageren. Op plas-draspercelen kunnen voor het eigenlijke broedseizoen soms honderden weidevogels worden aangetroffen. De aantrekkingskracht is daarmee erg groot en gehoopt wordt dat een deel van deze weidevogels zal besluiten in het gebied te blijven om te broeden. Daarnaast bieden plas-draspercelen ook foerageer- en rustmogelijkheden buiten het directe broedseizoen, bijvoorbeeld voor al uitgevlogen jonge vogels en doortrekkers.

Het plas-draspakket a t/m d bestaat uit een grotendeels onder water staand graslandperceel. Aan het eind van de plas-drasperiode zal het perceel weer droogvallen, waarna het perceel zich kan herstellen of weer ingezaaid moet worden. Dit is van belang om het onderliggende perceel te kunnen blijven aanmerken als Gewasperceel.

Het onderdeel Greppel plas-dras (pakket e t/m h) is een kleinschalige variant van plas-dras en is gericht op het ontwikkelen van specifieke plas-dras condities langs greppels en sloten. Greppel plas-dras is ook mogelijk als last minute variant (pakket i t/m l).

Een plasdras heeft doorgaans een omvang van 0,3 tot 1 ha. Omdat met het vergroten van de oppervlakte, de ecologische effectiviteit niet verder toeneemt, is de omvang begrensd op 1 ha.

Beheereisen

- Het grasland is geïnundeerd (volledig drassig). De inundatieperiode loopt van datum x tot datum y (zie beschreven onder pakketten)

Aanvullende beheervorschriften

→ De beheereenheid is jaarlijks geïnundeerd.

→ Pakket a t/m d, m: op minimaal 60% van het oppervlak van het perceel is de laag water tussen de 5 en 20 cm diep.

→ Pakket e t/m l: op minimaal 60% van het oppervlak van het perceel is de laag water ten minste 5 cm diep.

→ Pakket i t/m l: bij het afsluiten van het pakket wordt de begindatum van de inundatie in de overeenkomst tussen deelnemer en collectief duidelijk vermeld.

→ Pakket i t/m l: in de periode tussen 1 mei en 1 augustus wordt een rustperiode gerealiseerd van ten minste a weken (zie beschreven onder pakketten).

→ Advies: minimaal 1x bloten/maaïen na 1 augustus i.v.m. behoud AAN-status perceel.

Pakketten

De inundatieperiode betreft de volgende periode:

- a) van 15 februari tot 15 april. Vergoeding: € 912,33 per ha
- b) van 15 februari tot 15 mei. Vergoeding: € 1.447,35 per ha
- c) van 15 februari tot 15 juni. Vergoeding: € 2.403,37 per ha
- d) van 15 februari tot 1 augustus. Vergoeding: € 2.403,37 per ha
- e) van 15 februari tot 15 april. Vergoeding: € 912,33 per ha
- f) van 15 februari tot 15 mei. Vergoeding: € 1.447,35 per ha
- g) van 15 februari tot 15 juni. Vergoeding: € 2.403,37 per ha
- h) van 15 februari tot 1 augustus. Vergoeding: € 2.403,37 per ha
- i) in de periode van 1 mei tot 1 augustus, tenminste 3 weken. Vergoeding: € 721,01 per ha
- j) in de periode van 1 mei tot 1 augustus, tenminste 4 weken. Vergoeding: € 961,35 per ha
- k) in de periode van 1 mei tot 1 augustus, tenminste 6 weken. Vergoeding: € 1.442,02 per ha
- l) in de periode van 1 mei tot 1 augustus, tenminste 8 weken. Vergoeding: € 1.922,70 per ha

A04. Legselbeheer

Beschrijving

Landbouwgrond met legselbeheer kan zowel bestaan uit grasland als uit bouwland. Het perceel wordt grotendeels normaal agrarisch gebruikt. Nesten worden gemarkeerd met stokken of nestbeschermers om ze te ontzien bij landbouwkundige werkzaamheden, zoals maaien, weiden of inzaaien. Door het plaatsen van nestbeschermers of het op andere wijze ontzien van de legsels bij werkzaamheden, wordt de kans op het uitkomen van het legsel sterk vergroot. Omdat alleen legselbeheer weinig dekking en foeragemogelijkheden biedt voor de uitgekomen kuikens, moet op hetzelfde perceel ook een vorm van randenbeheer worden uitgevoerd.

Beheereisen

- Pakket a, c, d, e, f, g, h: er wordt aantoonbaar gezocht naar nesten. Gevonden nesten en/of kuikens worden beschermd en gevrijwaard van alle landbouwkundige bewerkingen, tenminste via enclaves van minimaal 50 m² (alleen op grasland), dan wel via een rustperiode van datum x tot datum y, waarbij de vrijwaring tenminste 14 kalenderdagen duurt, of via het plaatsen van nestbeschermers. Gevonden nesten zijn geregistreerd (bijvoorbeeld op stalkaart of via geo informatie).
- Pakket b: op bouwland wordt er een rustperiode in acht genomen van datum x tot datum y (zie beschreven onder pakketten)

Aanvullende beheervorschriften

→ In de rustperiode zijn bewerkingen en beweiding niet toegestaan.

→ De beheereenheid wordt tijdens het broedseizoen één of meerdere malen afgezocht op aanwezige legsels. Gevonden legsels worden gemarkeerd en geregistreerd.

→ Pakket a: een nestenclave heeft een straal van minimaal 3,5 meter.

→ Pakket b: er wordt een rustperiode in acht genomen van ten minste 15 april tot en met 15 mei. Als eerder dan 15 april legsels worden aangetroffen dan geldt de rustperiode vanaf het moment dat er legsels zijn geconstateerd en gemeld bij het Collectief. In de rustperiode worden geen werkzaamheden uitgevoerd zoals zaaien, frezen, schoffelen en eggen.

→ Pakket c: indien een perceel bouwland met nesten wordt bewerkt, dan wordt het nest gespaard door het tijdelijk te verplaatsen, of door middel van een nestbeschermer, of door om het nest heen te werken.

→ Pakket a7.001: Op het perceel waarop de beheereenheid Legselbeheer is gelegen, wordt het randenbeheer ingevuld met apart ingetekende beheereenheden A05h of A05i.

→ Pakket a7.002: Op het perceel waarop de beheereenheid Legselbeheer is gelegen, wordt het randenbeheer ingevuld met kuikenranden van 4 meter breed aan de beide lange zijden van het perceel. Deze rand blijft, nadat de rest van het perceel is gemaaid, ten minste 2 weken staan en wordt niet eerder dan 1 juni gemaaid.

Als alternatief kan er voor worden gekozen om de kuikenrand in 1 strook van minimaal 8 meter breed elders op het perceel te situeren.

Indien de beheereenheid wordt afgeweid, dienen de nesten te worden uitgerasterd of beschermd met een nestbeschermer, de kuikenrand mag worden beweid.

Pakketten

4a 7.001) nestbescherming op grasland. Vergoeding: € 23,99 per ha

4a 7.002) nestbescherming op grasland met aanvullende voorwaarden. Vergoeding: € 95,00 per ha

4b) rustperiode op bouwland 1 april - 15 mei. Vergoeding: € 351,65 per ha

4c) nestbescherming op bouwland. Vergoeding: € 23,99 per ha

Melding uitgevoerd beheer

- Melding nestenclaves: eenmalige, gebundelde melding bij RvO van aanvangsdatum nestenclaves op basis van maaidatum eerste snede per gebied binnen 5 werkdagen na het maaien.
- Melding nestbeschermers bij beweiding: melding per perceel bij RvO binnen 5 werkdagen na plaatsen van nestbeschermers.
- Melding startdatum rustperiode: binnen 5 werkdagen na start rustperiode.

A05. Kruidenrijk grasland

Beschrijving

Door de beperkingen ten aanzien van de bemesting in combinatie met de rustperiode, ontwikkeld zich in Kruidenrijke Graslanden zich in het voorjaar een rijke bloeiende vegetatie. Dat trekt in grote mate insecten aan. Daar zijn opgroeiende weidevogelkuikens afhankelijk van. Daarnaast biedt Kruidenrijk Grasland(rand) dekking tegen predatoren.

Door de bemestingsbeperking wordt bijgedragen aan het beperken van de afspoeling van meststoffen naar het oppervlaktewater. Hierdoor is dit beheer ook zinvol voor de doelstellingen in de Natte Dooradering.

Beheereisen

- Pakketten a t/m g: er wordt een rustperiode in acht genomen van datum x tot datum y (zie beschreven onder pakketten)
- Uitsluitend gebruik van chemische onkruidbestrijding op max. 10% van de oppervlakte
- Het gewas wordt jaarlijks minimaal 1 keer gemaaid en afgevoerd
- Pakketten a t/m h: Minimaal 4 verschillende indicatorsoorten uit lijst b zijn in transect aanwezig in de periode 1 april tot 1 oktober (groeiseizoen)
- Pakket i: Minimaal 8 verschillende indicatorsoorten uit lijst b zijn in transect aanwezig in de periode 1 april tot 1 oktober (groeiseizoen)

Aanvullende beheervoorschriften

- In de rustperiode vinden op de oppervlakte geen bewerkingen plaats.
- Het grasland mag niet worden gescheurd en/of gefreesd.
- Chemische onkruidbestrijding is niet toegestaan, m.u.v. voor pleksgewijze bestrijding van haarden van onkruiden zoals akkerdistel, ridderzuring, jacobskruiskruid en brandnetel.
- Pakketten a en b: Beweiding is in de rustperiode niet toegestaan.
- Pakketten a en b: Uitsluitend bemesting met vaste mest toegestaan buiten de rustperiode.
- Pakketten a en b: Het gewas wordt jaarlijks voor 1 augustus afgevoerd door middel van maaien en afvoeren. Vaker maaien en afvoeren is toegestaan.
- Pakketten h en i: Bemesting is in het geheel niet toegestaan.
- Pakketten h en i: Beweiding van de beheereenheid is toegestaan wanneer de beheereenheid is gelegen langs de randen van een perceel.
- Pakketten h en i: Maaien is niet toegestaan in de periode van 1 april tot 15 juni voor zover het randenbeheer wordt uitgevoerd als onderdeel van het weidevogelbeheer en categorie Water.

Pakketten

- a) kruidenrijk grasland met rustperiode van 1 april tot 15 juni. Vergoeding: € 1.250,54 per ha
- b) kruidenrijk grasland met rustperiode van 1 april tot 22 juni. Vergoeding: € 1.438,21 per ha
- h) kruidenrijke graslandrand klasse A. Vergoeding: € 1.062,87 per ha
- i) kruidenrijke graslandrand klasse B. Vergoeding: € 1.196,92 per ha

A06. Extensief beweid grasland

Beschrijving

Het pakket Extensief beweid grasland is bedoeld voor weidevogels die voorkomen op wat korter grasland en een bepaalde beweidingdruk kunnen hebben. Het dient zowel als broedgebied als voor foerageergebied voor oudere vogels en kuikens. Extensief beweid grasland is structuurrijk grasland, omdat er vanwege de lage veedichtheid verschillen in het beweidingpatroon ontstaan. Chemische onkruidbestrijding is niet toegestaan omdat kruiden insecten aantrekken die als voedsel dienen voor de weidevogels en hun kuikens en daarmee van belang zijn voor het broedsucces van de weidevogels.

Beheereisen

- Beweiding is verplicht vanaf datum x tot datum y met minimale a en maximale veebezetting b (GVE/ha) (zie beschreven onder pakketten)

Aanvullende beheervoorschriften

→ Pakket a en c: van 1 april tot 15 juni zijn landbouwkundige bewerkingen niet toegestaan.
→ Onder de niet toegestane landbouwkundige bewerkingen vallen het maaien, rollen, slepen, scheuren, frezen, (her)inzaaien, doorzaaien en bemesten. In genoemde periode is het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen niet toegestaan.

Pakketten

- a) beweiding verplicht van 1 mei tot 15 juni met minimaal 1 en maximaal 1,5 GVE/ha. Vergoeding: € 581,08 per ha
c) beweiding verplicht van 1 mei tot 15 juni met minimaal 1 en maximaal 3 GVE/ ha. Vergoeding: € 398,43 per ha

A07. Ruige mest

Beschrijving

Het uitrijden van ruige mest is gunstig voor weidevogelbeheer. Het bevordert een 'rustige' grasgroei, waardoor het gewas minder vol wordt en geschikter is voor kuikens. Ook zorgt ruige mest voor meer structuur in het gewas en biedt het meer ruimte voor kruiden. De organische mest zorgt bovendien voor een rijk bodemleven waarop oudervogels kunnen foerageren. Ten slotte wordt het stro in de ruige mest door sommige vogels, met name kieviten, gebruikt als nestmateriaal.

Beheereisen

- Bemesting met ruige stalmest is verplicht

Aanvullende beheervoorschriften

→ Op de beheereenheid wordt in een kalenderjaar ten minste 10 en maximaal 20 ton ruige stalmest per hectare uitgereden.

→ De ruige stalmest wordt in één keer tussen 1 februari en de begindatum van de rustperiode van het betreffende agrarische beheerpakket, óf vanaf de dag volgend op de einddatum van de rustperiode van het betreffende agrarische beheerpakket tot 1 september opgebracht, waarbij per beheerjaar slechts één melding gedaan mag worden.

→ Van het uitrijden van de ruige stalmest wordt binnen twee weken na dat uitrijden melding gedaan in het administratiesysteem van het Collectief. De melding gaat vergezeld van een kaart met een topografische ondergrond waarop de beheereenheid is, dan wel beheereenheden zijn, aangegeven waarop de ruige stalmest is uitgereden.

Pakketten

a) ruige mest. Vergoeding: minimaal € 100,00 per ha en maximaal € 115,60 per ha, afhankelijk van de mate van benutting van het beschikbare budget voor last minute beheer en het uitrijden van ruige mest

Meldingen

- melding uitgevoerd beheer per perceel bij RvO binnen 14 kalenderdagen na uitrijden.

A08. Hoog Waterpeil

Beschrijving

Voor de instandhouding van vitale weidevogelpopulaties is het noodzakelijk dat naast het optimaliseren van het graslandbeheer ook de inrichting wordt geoptimaliseerd ten aanzien van het waterpeil. Hierdoor is het bodemleven beter beschikbaar, wordt grasgroei vertraagd en ontstaat er meer variatie in de structuur van de grasmatten.

De verhoging vindt plaats in de naast- of tussengelegen sloot.

Beheereisen

- Door een tijdelijke, plaatselijke voorziening is het oppervlaktewaterpeil van datum x tot datum y (zie beschreven onder pakketten) minimaal a centimeter (zie beschreven onder pakketten) hoger dan eerste volgende watergang

Aanvullende beheersvoorschriften

→ Het oppervlaktewaterpeil naast de beheereenheid bereikt ná de verhoging een peil t.o.v. het (gemiddelde) maaiveld van 25 centimeter of minder op veengrond en 40 centimeter of minder op kleigrond.

→ Het pakket kan niet worden afgesloten in gebieden die volgens het peilbesluit van het waterschap een drooglegging hebben van 70 cm of meer (zomerpeil). Te allen tijde, echter, moet op de beheereenheid de hiervoor genoemde drooglegging (respectievelijk 25 en 40 cm) gerealiseerd zijn.

→ Er is een schriftelijke toestemming nodig van het waterschap.

→ Het verschil tussen het opgezette peil en het omringende peil is bij de peilscheidingen of stuwtejes te meten.

→ Het slootwaterpeil is verhoogd tussen 1 februari en 15 juni. De ingangsdatum kan in overleg met de mozaïekregisseur worden uitgesteld naar uiterlijk 15 maart als op het betreffende perceel eerst nog ruige mest moet worden uitgereden.

→ Alleen sloten waar het slootwaterpeil minimaal 20cm t.o.v. het omringende waterpeil wordt verhoogd, komen in aanmerking.

Pakketten

d) Hoog Waterpeil tot 15 juni. Vergoeding: € 100 per ha

Intekenen

In de landelijke richtlijn telt een breedte vanaf de sloot van 25 meter, als oppervlakte die mee telt voor de vergoeding.

Bij redelijk vlakke percelen wordt de volgende werkwijze van oppervlakte intekenen gehanteerd: Bij heel erg bolle percelen 25 meter hanteren conform landelijke richtlijn, in overige gevallen als het volgt handelen:

- 1 sloot aan de lange kant omhoog; ½ perceel intekenen.
- 1 sloot aan de lange kant en 1 aan de korte kant; ½ perceel intekenen.
- 2 sloten aan lange kant; gehele perceel intekenen.
- alles wat meer is; gehele perceel intekenen.
- bij afwijkende perceelsvormen handelen in de geest van bovenstaande.

L09. Poel en klein historisch water

Beheereisen

- Minimaal 5% tot maximaal 35% van de beheereenheid is jaarlijks geschoond en/of gemaaid (zie beschreven onder pakketten)
- Snoeiafval is verwijderd of op rillen gelegd in het element en/of maaiafval is verwijderd

Aanvullende beheervoorschriften

→ Minimaal de helft van het natte oppervlakte van de poel bestaat in de periode 15 maart tot 15 juni uit open water. Voor behoud van voldoende open water wordt het element periodiek opgeschoond. Een incidentele droogval is toegestaan in de periode 15 juni tot 15 november.

→ Vertrapping van de oevers bij het gebruik van het element als veedrinkpoel wordt voorkomen. Bij het gebruik als veedrinkpoel is minimaal de helft van de oeverlengte uitgerasterd.

→ Er mogen geen gewasbeschermingsmiddelen en meststoffen in het element gebruikt worden.

→ Er mogen geen vissen of andere dieren (zoals eenden en ganzen) worden uitgezet of gekweekt.

→ Sloopmaaisel of bagger mag niet verwerkt worden in het element.

→ Een kleine poel is kleiner dan 175 m², een grote poel en klein historisch water zijn groter dan 175 m².

Pakketten

a) kleine poel, van 1 september tot 15 oktober, tenminste 75 % van de poel is geschoond/gemaaid.

Vergoeding: € 65,39 per stuk

b) grote poel en klein historisch water, van 1 september tot 15 oktober, tenminste 75 % van de poel is geschoond/gemaaid. Vergoeding: € 105,89 per stuk

Meldingen

- Uitgevoerd beheer melden bij RvO.nl binnen 14 kalenderdagen na schonen/maaien bij RvO.

L10. Natuurvriendelijke oever

Beheereisen

- Minimaal 25 % tot maximaal 75 % van de beheereenheid is jaarlijks geschoond en/of gemaaid
- Snoeiafval is verwijderd of op rillen gelegd in het element en/of maaiafval is verwijderd
- Uitsluitend gebruik van chemische onkruidbestrijding op max. 10% van de oppervlakte

Aanvullende beheervoorschriften

- De oppervlakte wordt in een cyclus van minimaal éénmaal per 2 jaar en maximaal éénmaal per jaar geschoond en/of gemaaid.
- Chemische onkruidbestrijding is niet toegestaan, m.u.v. voor pleksgewijze bestrijding van haarden van onkruiden zoals akkerdistel, ridderzuring, Jacobskruiskruid en brandnetel.
- Er mogen geen meststoffen in het element gebruikt worden.
- Het maaien/schonen vindt bij voorkeur plaats tussen 1 januari en 1 maart en na 15 juli.
- pakket a: De oppervlakte wordt niet beweid.
- pakket b: De oppervlakte wordt niet beweid tussen 1 april en 15 juni. Buiten deze periode is beweiding toegestaan uitsluitend met schapen met een maximale veedichtheid van 3 GVE/ha (20 schapen (ooi of ram) incl. lammeren tot een half jaar / ha).

Pakketten

- a) natuurvriendelijke oever. Vergoeding: € 0,52 per m1
- b) natuurvriendelijke oever met schapenbegrazing. Vergoeding: € 0,52 per m1

Meldingen

- Uitgevoerd beheer melden bij RvO binnen 14 kalenderdagen na schonen/maaien bij RvO.

L11. Rietzoom en klein rietperceel

Beheereisen

- Minimaal 25 % tot maximaal 75 % van de beheereenheid is jaarlijks geschoond en/of gemaaid
- Snoeiafval is verwijderd of op rillen gelegd in het elementen/of maaiafval is verwijderd

Aanvullende beheervoorschriften

- Er groeit riet in de eenheid.
- De oppervlakte wordt in een cyclus van minimaal éénmaal per 4 jaar en maximaal éénmaal per 2 jaar geschoond en/of gemaaid.
- Er mogen geen gewasbeschermingsmiddelen en meststoffen in het element gebruikt worden.
- Maximaal 20% van de oppervlakte van het element bestaat uit struweel.
- Pakket a: smalle rietzoom is smaller dan 5 meter.
- Pakket b: brede rietzoom is breder dan 5 m.
- De oppervlakte wordt niet beweid.
- Het maaien en/of schonen wordt uitgevoerd van 1 januari tot 1 maart en na 1 oktober.

Pakketten

- a) smalle rietzoom. Vergoeding: € 0,42 per m¹
- b) brede rietzoom en klein rietperceel. Vergoeding: € 640,67 per ha

Meldingen

- Uitgevoerd beheer melden binnen 14 kalenderdagen na schonen/maaien bij RvO.

L12. Duurzaam slootbeheer

Beschrijving

Afhankelijk van hun breedte, diepte en profiel kunnen sloten van belang zijn voor soorten als krabbenscheer, fonteinkruid, zwanenbloem, grote modderkruiper en bittervoorn. Naast de minimumeisen die het waterschap stelt aan het onderhoud van sloten (de Keur) kan zorgvuldig en gefaseerd beheer van de sloot de ecologische waarde ervan versterken.

Beheereisen

- Pakket a: jaarlijks is op minimaal 25% tot maximaal 75 % van het leefgebied onder beheer bagger op aangrenzende landbouwgrond gespoten.
- Pakket b: minimaal 25 % tot maximaal 75 % van de beheereenheid is geschoond en/of gemaaid en maaiafval is verwijderd

Aanvullende beheervoorschriften

→ Pakket a:

- Er wordt niet gezogen binnen 60 cm vanaf de waterlijn.
- De zuigkop van de baggerpomp wordt ieder jaar zoveel mogelijk door dezelfde voren getrokken in de sloot om het onderwatertalud te sparen. De richting is van het uiteinde naar het 'open' einde (in de richting van een grotere watergang) en de rijsnelheid is rustig.
- De baggerspuit heeft geen vleugels en een niet te krachtige pomp die in verhouding is met de afmetingen van de watergang (slootpeil mag niet meer dan 20 cm dalen en sloot mag niet droogvallen).
- Er komt geen bagger terecht in de slootkant en/of de kruidenrijke/botanische rand.
- Er wordt gebaggerd in mozaïekvorm, dus niet alles tegelijk: minimaal 25% van de vegetatie blijft staan. Het Collectief geeft aan wanneer welke sloot gebaggerd mag worden.
- Het baggeren vindt niet plaats tussen 1 november tot 1 juni. Ten alle tijden wordt de gedragscode waterschappen gehanteerd.

→ Pakket b:

- Het slootvuil wordt afgevoerd of verwerkt op het naastgelegen perceel d.m.v. bijvoorbeeld een wallenfrees.
- Indien de Keur dit toestaat blijft een deel van de slootbegroeiing tijdens het slootschonen staan (afhankelijk van de Keur maximaal 25 % van de begroeiing).
- Bij het slootschonen wordt gebruik gemaakt van een maaikorf of een ecoreiniger. Andere slootreinigungsapparatuur kan ook gebruikt worden mits het bodemprofiel inclusief de wortels van waterplanten in de sloot niet beschadigd wordt.
- Het slootschonen en de afvoer of verwerking van slootvuil vindt plaats van 15 juni tot 1 december.

Pakketten

- a) baggeren met de baggerpomp, 25 tot 75 % van het leefgebied is gebaggerd.
- b) ecologisch slootschonen, 25 tot 75 % van het leefgebied is geschoond. Vergoeding: € 0,10 per m1

Meldingen

- Uitgevoerd beheer m.b.t. baggeren, schonen en/of maaien melden bij RvO binnen 14 kalenderdagen na uitvoering.

A13c. Botanisch waardevolle graslandrand

Beheereisen

- Uitsluitend gebruik van chemische onkruidbestrijding op max. 10% van de oppervlakte
- Minimaal 4 verschillende indicatorsoorten uit [lijst b](#) zijn in transect aanwezig in de periode van 1 april tot 1 oktober (groei seizoen)
- Het gewas wordt jaarlijks minimaal 1 keer gemaaid en afgevoerd.

Aanvullende beheervorschriften

- De beheereenheid wordt niet bemest en er wordt geen bagger opgebracht.
- Het grasland mag niet worden gescheurd en/of gefreesd
- Klepelen is niet toegestaan.
- Het slootvuil wordt op 1 m van de waterinsteek gedeponerd. Na 48 uur mag het worden afgevoerd of verwerkt d.m.v. bv. een wallenfrees. Afvoeren of verwerken dient vóór 1 april te gebeuren.
- Na 1 juni wordt de rand gemaaid. Daarbij wordt een keuze gemaakt uit de volgende twee varianten:
  - Basisvariant:
    - Bij elke maaisnede wordt 10% van de rand niet gemaaid
    - Per maaisnede wordt op een andere locatie in de rand 10% niet gemaaid.
    - Bij de laatste maaisnede blijft 10% van de rand de hele winterperiode staan.
    - Weiden is toegestaan met een maximale veedichtheid van 3 GVE/ha.
  - Plusvariant biodiversiteit:
    - De beheereenheid wordt niet vaker en niet minder vaak dan één keer per jaar gemaaid. Daarbij wordt de volgende fasering toegepast:
      - Na 1 juni wordt maximaal 50% van de rand gemaaid.
      - Na 1 september wordt de andere 50% gemaaid, waarbij de eerste helft weer wordt overgeslagen.
    - Weiden niet toegestaan. De eenheid wordt afgerasterd wanneer de rest van het perceel wordt geweid.

Pakketten

- c) Botanische rand t.b.v. waterkwaliteit. Vergoeding € 1.206,16 per hectare

A38. Water Bergen

Beheereisen

- Watergang heeft (via natuurlijke of kunstmatige voorziening) vrij toegang tot de oppervlakte, na onderlopen wordt er schoongemaakt
- Minimaal 4 verschillende indicatorsoorten uit de [lijst b](#) zijn in transect aanwezig in de periode van 1 april tot 1 oktober
- Het gewas wordt jaarlijks minimaal 1 keer gemaaid en afgevoerd
- Uitsluitend gebruik van chemische onkruidbestrijding op max 10 % van de oppervlakte

Aanvullende beheervoorschriften

- De oppervlakte mag niet worden bemest, gescheurd, gefreesd en/of heringezaaid.
- Het maaisel wordt binnen een week na maaien afgevoerd
- Uitsluitend selectieve pleksgewijze driftvrije chemische bestrijding (met rugspuit) van probleemkruiden zoals akkerdistel, ridderzuring en jacobskruid is toegestaan na overleg met collectief
- Onderhoud van waterlopen is alleen toegestaan in de periode van 1 september tot 1 maart. Indien het pakket wordt afgesloten langs een hoofdwatgang of schouwsloot kan indien het Wetterskip dit nodig acht wel onderhoud voor 1 september worden uitgevoerd.
- Bagger/maaisel uit de waterlopen mag niet op de oppervlakte worden opgebracht.

Meldingen

- Uitgevoerd beheer (oppervlakte is na onderlopen schoongemaakt) melden binnen 14 kalenderdagen na het schoonmaken

Pakketten:

Water bergen op grasland. Vergoeding: € 1.470,87 per hectare

